

У травні 2022 року споживча інфляція в річному вимірі пришвидшилася до 18.0% (із 16.4% р/р у квітні). У місячному вимірі ціни зросли на 2.7%. Про це свідчать дані, опубліковані Державною службою статистики України. Пришвидшення інфляції зумовлювалося як загальносвітовими тенденціями, зокрема високими цінами на енергоресурси, так і внутрішніми чинниками, пов'язаними насамперед із війною. Це порушення ланцюгів постачання, знищення активів підприємств, зростання їх виробничих витрат, а також підвищений попит населення на окремі товари та послуги на тлі недостатньої пропозиції.

Базова інфляція

Базова інфляція пришвидшилася до 13.8% р/р із 13.0% р/р у квітні.

Подорожчання оброблених продовольчих товарів пришвидшилося до 20.1% р/р. Вищими темпами зростали ціни на молочні та рибні продукти, а також на безалкогольні напої. Водночас і далі уповільнювалося подорожчання олії, зокрема через обмежені можливості експорту. Повільніше зростали ціни на м'ясні продукти внаслідок скорочення ринків збуту та здешевлення сировини.

Темпи зростання цін на непродовольчі товари підвищилися до 7.3% р/р. Насамперед дорожчали товари для дому (посуд, меблі та побутова техніка), електроніка, автомобілі та товари особистого догляду. Це може пояснюватися обмеженою пропозицією цих товарів з огляду на труднощі з їх постачанням та фізичне знищення складів, а також зі збільшенням попиту на них на тлі повернення громадян до своїх місць проживання та потреби у відновленні домівок. Зростання цін на фармацевтичні товари призупинилося завдяки частковому налагодженню поставок.

Зростання вартості послуг відчутно пришвидшилося (до 13.8 р/р). Надалі дорожчали оренда житла та проживання в готелях на тлі збереження високого попиту у відносно безпечних західних регіонах. Підвищилася вартість послуг ремонту житла через часткове відновлення житлового будівництва та потребу відбудовувати помешкання на деокупованих територіях, а також унаслідок збереження дефіциту деяких витратних матеріалів. Під впливом відновлення попиту швидше дорожчали послуги салонів краси, кінотеатрів, спортивних установ і закладів громадського харчування. Також зросла вартість послуг таксі через подорожчання палива та його дефіцит.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Швидше дорожчали й сирі продукти харчування (на 28.9% р/р). Тривало подорожчання овочів, зокрема огірків, помідорів, кабачків та баклажанів, унаслідок окупації

південних регіонів України, порушення ланцюгів постачання та подорожчання енергоносіїв. Зростання цін на інші овочі та фрукти дещо сповільнилося, але їх вартість лишалася вищою, ніж торік, через нижчі обсяги надходжень ранньої продукції. Відчутніше дорожчали крупи, зокрема гречка і рис, унаслідок вичерпання запасів та скорочення постачань. Пришвидшилося й зростання вартості солі насамперед через руйнування основного видобувного підприємства та обмежені імпорتنі поставки. Натомість ціни на яйця надалі знижувалися завдяки значній пропозиції на внутрішньому ринку. Через надлишок агросировини дешевшали корми, що уповільнювало подорожчання м'яса. Повільнішими темпами дорожчало й молоко.

Зміна адміністративно регульованих цін

Зростання адміністративно-регульованих цін сповільнилося (до 13.8% р/р). Така динаміка насамперед пов'язана з вичерпанням ефектів бази порівняння для комунальних послуг на тлі фіксованих тарифів на більшість із них. Водночас суттєво пришвидшилося подорожчання алкогольних напоїв, що може пояснюватися послабленням обмежень на його продаж у різних регіонах України та обмеженою пропозицією. Швидше дорожчали тютюнові вироби. Швидшими темпами зростала вартість транспортних послуг на тлі підвищення цін на пальне.

Зміна цін на пальне

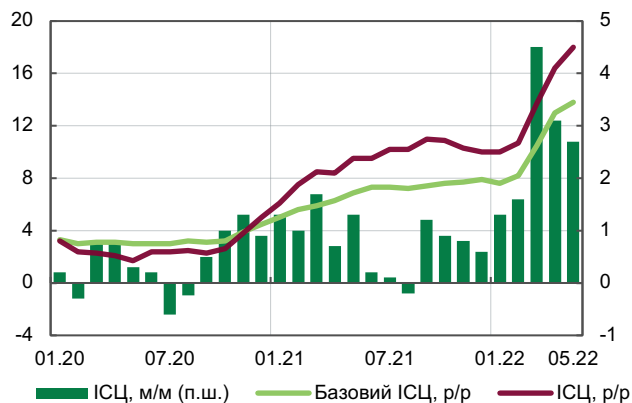
Темпи зростання цін на пальне стрімко збільшилися (до 57.5% р/р). Це насамперед пояснюється високими цінами на нафту, дефіцитом пального та зростанням витрат на логістику. З метою вирішення питання з дефіцитом пального у травні уряд призупинив державне регулювання цін на нього.

Промислова інфляція

У період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення органи державної статистики призупиняють оприлюднення індексу цін виробників.

У травні 2022 року споживча інфляція пришвидшилася до 18.0% р/р. Зростання інфляції зумовлювалося порушенням ланцюгів постачання, зниженням активів підприємств, зростанням їх виробничих витрат, а також підвищеним попитом населення на окремі товари та послуги на тлі недостатньої пропозиції. Пришвидшилося також зростання і базової інфляції (до 13.8% р/р)

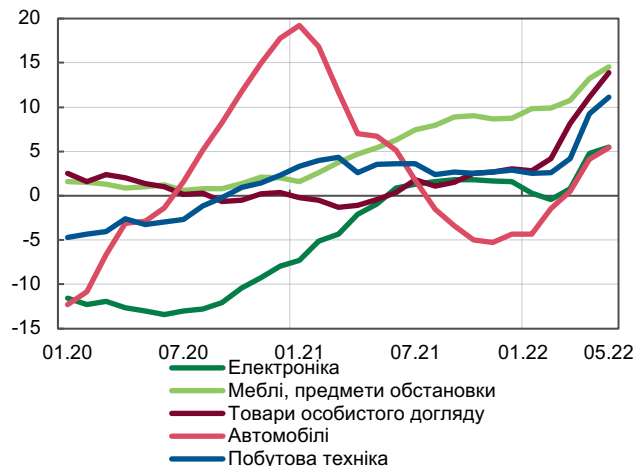
Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

Зокрема швидше дорожчали непродовольчі товари через обмежену пропозицію, підвищення попиту на них на тлі повернення громадян до своїх місць проживання, збільшення витрат на виробництво та постачання

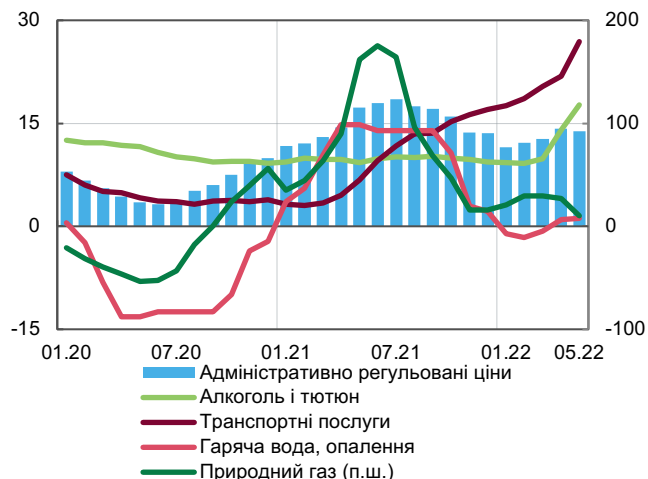
Графік 3. Ціни на окремі непродовольчі товари, % р/р

Джерело: ДССУ.

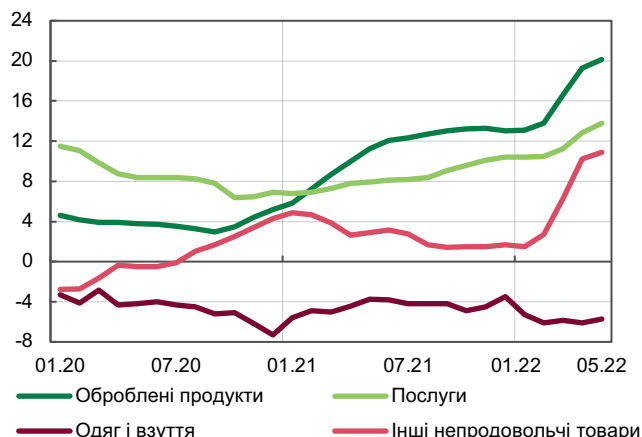
Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися завдяки збереженню тарифів на більшість ЖКП фіксованими. Натомість дорожчав алкоголь через обмежену пропозицію, а також транспортні послуги – на тлі подорожчання пального

Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

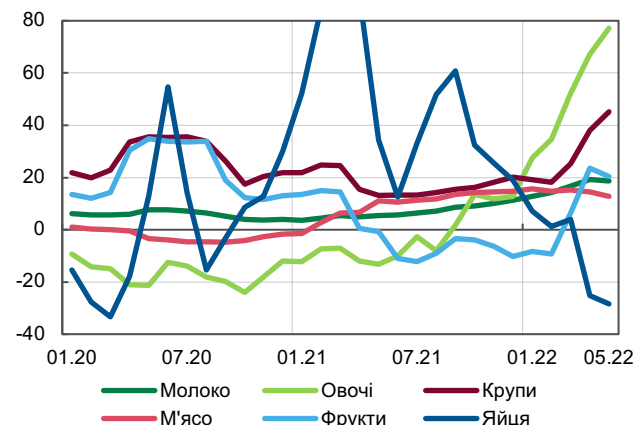
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦС, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Тривало подорожчання продуктів харчування, зокрема овочів та круп унаслідок скорочення постачань, вичерпання запасів та зростання виробничих витрат. Натомість дешевшала продукція тваринництва завдяки значній пропозиції та дешевшим кормам

Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін на пальне стрімко збільшилися під впливом високих цін на нафту, дефіциту пального та зростання витрат на логістику

Графік 6. Індекси цін на пальне, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

Таблиця 1. Зміна цінових індексів ІСЦ

	Частка в ІСЦ для 2022 року, %	% р/р					Травень 2022 року, % м/м
		2020 рік	2021 рік	2022 рік			
				03	04	05	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	5.0	10.0	13.7	16.4	18.0	2.7
Базова інфляція	56.4	4.5	7.9	10.5	13.0	13.8	1.4
Небазова інфляція*	43.6	5.9	13.5	17.6	20.6	23.6	4.6
сирі продукти	20.9	4.1	11.8	20.7	25.6	28.9	4.6
адміністративно регульовані тарифи та ціни	20.0	9.9	13.6	12.7	14.2	13.8	1.9
пальне	2.8	-10.5	26.5	30.0	29.6	57.5	22.8
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.6	4.9	12.7	18.9	22.4	23.6	2.7
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.2	9.2	9.4	9.8	14.1	17.7	3.9
Одяг і взуття	5.0	-7.3	-3.6	-5.7	-6.1	-5.7	-0.2
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	8.4	13.6	9.8	6.9	7.2	3.5	0.4
послуги з управління багатоквартирними будинками	0.3	2.7	6.7	7.4	7.4	7.5	0.2
водопостачання	0.2	18.5	11.8	12.8	12.8	12.8	0.0
гаряча вода	0.3	-1.5	3.0	2.1	4.2	5.3	1.1
природний газ	2.3	56.3	15.5	29.6	26.7	10.1	-0.4
центральне опалення	1.4	-2.4	1.7	-1.1	0.6	0.6	0.0
електроенергія	1.6	0.0	26.5	-7.4	-7.4	-7.4	0.0
Транспорт	9.3	2.7	11.1	16.4	18.2	29.3	10.2
Зв'язок	3.0	4.1	7.5	8.5	10.3	9.4	1.0
Освіта	1.4	13.9	17.0	16.6	16.4	16.2	0.0

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала
ЖКП	житлово-комунальні послуги		